

Handlingsplan för Växtskyddsrådet år 2020-2025, version 2020-03-18

Uppdraget:

Växtskyddsrådets uppdrag utgår från regeringens beslut N2017/02364/SUN. Växtskyddsrådets uppgifter är en åtgärd som ska bidra till det övergripande målet med livsmedelsstrategins strategiska område Regler och villkor. Växtskyddsrådet har under perioden 2017-2019 arbetat utifrån regeringens beslut enligt ovan.

Detta dokument är Växtskyddsrådets andra gemensamt beslutade handlingsplan. Längst ner återfinns en sammanfattande uppdragsbeskrivning och information om hur Växtskyddsrådet ser på uppdraget. Handlingsplanen revideras varefter arbetet fortskrider eller om annan justering behöver göras.

Organisation:

Växtskyddsrådet utgörs sammantaget av 11 organisationer och består av 16 ledamöter och 12 suppleanter. Jordbruksverket leder Växtskyddsrådet och de deltagande organisationerna är Kemikalieinspektionen, Naturvårdsverket, Livsmedelsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Sveriges Lantbruksuniversitet, Lantbrukarnas Riksförbund, Föreningen Sveriges Spannmålsodlare, Svenskt Växtskydd, Hushållningssällskapen samt Naturskyddsföreningen.

Växtskyddsrådet har ett sekretariat som är bemannat av två personer, en heltidstjänst från vardera Jordbruksverket och Kemikalieinspektionen. Sekretariatet planerar, driver och genomför tillsammans med berörda aktörer Växtskyddsrådets arbete enligt handlingsplanen.

Finansiering:

Växtskyddsrådet finansieras med tre miljoner kronor årligen varav cirka två miljoner åtgår till att finansiera sekretariatet. Den tredje miljonen användas till olika aktiviteter enligt denna handlingsplan.

Förklaring upplägg Växtskyddsrådets handlingsplan:

Växtskyddsrådets handlingsplan v2020-03-18 är utformad i tabellform där varje **uppdragspunkt** enligt uppdraget följs av målformulering, aktiviteter genomförda under perioden 2017-2019, slutsatser om uppgiften, **åtgärder framåt** samt kommenterar om **finansiering**. Under aktiviteter, slutsatser, åtgärder framåt samt finansiering återfinns:

- En punkt gäller övergripande för hela uppdragspunkten.
- a) Bokstaven används först för att markera en aktivitet och samma bokstav kopplar sedan till denna aktivitet under slutsatser, åtgärder framåt samt finansiering. En aktivitet kan återföljas av flera slutsatser och åtgärder framåt.

Innehållsförteckning

HANDLINGSPLAN FÖR VÄXTSKYDDSRÅDET ÅR 2020-2025, VERSION 2020-03-18.....	1
Godkännandeprocessen, uppdragspunkt 0.1	3
Hållbarhetsdirektivet, uppdragspunkt 0.2	6
Hållbart växtskydd, uppdragspunkterna 0.3 och 0.4	8
Omvärldsbevakning, uppdragspunkt 1	9
Major use, uppdragspunkt 2	12
Dispenser och lågriskmedel, uppdragspunkterna 3A och 3B.....	15
Övergripande analyser, uppdragspunkt 4 samt 4A-4D.....	18
Riskhanteringsåtgärder, uppdragspunkt 5	22
Praktisk jordbruksdrift, uppdragspunkt 6.....	24
Kommunikation.....	26
Övergripande; Uppdraget och bakgrund.....	28

Godkännandeprocessen, uppdragspunkt 0.1

Uppdragspunkt	Benämning	Numrering
	"Godkännandeprocessen"	0.1
<p>Växtskyddsrådets arbete ska stödja prövningen av produktgodkännande enligt Växtskyddsmedelsförordning 1107/2009 och bidra till en effektiv godkännandeprocess.</p>		
Mål		
<p>Prövningen av produktgodkännande ska ges stöd vid behov och godkännandeprocessen ska vara effektiv.</p>		
Aktiviteter (2017-2019)		
<p>a) Stödande av prövningen av produktgodkännande och effektivisering av godkännandeprocessen.</p> <p>b) Utveckling av riskbedömningsmetodik/regeltillämpning.</p> <p>c) Rådgivande gruppen för användningsvillkor för växtskyddsmedel – detta arbete hänger ihop med uppdragspunkt 5 "Riskhanteringsåtgärder" längre ner.</p>		
Slutsatser		
<p>a) Det finns skillnader mellan att "stödja prövningen" och att "bidra till en effektiv godkännandeprocess". En effektiv godkännandeprocess innebär t.ex. att ärenden hanteras inom de tidsfrister som lagstiftningen anger. En sökande om produktgodkännande har rätt att få ett beslut inom en viss tidsperiod. Kemikalieinspektionen, men också Jordbruksverket och Livsmedelsverket, har de senaste åren genomfört ett utvecklingsarbete så att prövningen av produktgodkännande idag är effektiv och uppfyller de krav som regelverket ställer. Det produktionsystem för ärendehantering som har upprättats hos Kemikalieinspektionen omfattar även rutiner för ständiga förbättringar som ska säkerställa ett löpande förbättringsarbete i godkännandeprocessen. Detta innebär att det i nuläget inte finns behov för Växtskyddsrådet att bidra med effektivisering av godkännandeprocesserna för växtskyddsmedel.</p> <p>Även om godkännandeprocessen idag är effektiv kan det finnas övriga delar inom prövningsprocessen som behöver stöd. Att stödja prövningen är ett vidare begrepp som kan innebära olika saker. Den Rådgivande gruppen för användningsvillkor för växtskyddsmedel är ett exempel på en pågående aktivitet som underlättar registreringsprocessen. Ett område som potentiellt skulle kunna stödja prövningsprocessen är utveckling av nya digitala möjligheter. Att stödja prövningsprocessen kan också innebära att bidra med kunskap om praktiska</p>		

odlingsperspektiv så att processen är anpassad till odlingens praktiska förutsättningar (uppdragspunkt 6). Vidare kan lärdomar av hur andra EU-länder hanterar olika typer av ärenden eller diskussioner hur nya typer av växtskyddsmedel och växtskyddsmetoder förhåller sig till regelverket 1107/2009. Växtskyddsrådet kan bidra genom utredningar, idéer och förslag som kan stödja prövningsprocessen.

- b) Det är viktigt att hela tiden utveckla och hålla riskbedömningsmetodikerna uppdaterad så att den speglar verkligheten varefter användning och nya metoder för bekämpning kommer i bruk inom odlingen. Samtidigt är det angeläget att en utveckling av riskbedömningsmetodikens olika delar kan användas av övriga länder inom Norra zonen och/eller inom hela EU. De beräkningsmodeller som används för att beräkna vilka halter av växtskyddsmedel som kan förväntas förekomma i ytvatten vid spridning är komplexa och tynger både genomförande och utvärdering av riskbedömningar i samband med prövningsprocessen. Kemikalieinspektionen undersöker om beräkningsmetoderna kan förenklas utan att skyddsnivåer för hälsa och miljö sänks. CKB-uppdraget om möjligheterna kring en förenklad riskbedömningsmetodik för ytvatten bedöms som ett intressant bidrag till uppdragspunkten.
- b) Under 2019 har läckage av växtskyddsmedel från växthus till vattendrag uppmärksamrats. En del av problembeskrivningen hör ihop med att det i dagsläget inte sker någon miljöriskbedömning för produkter som ska användas i växthus. I produktprövningen antas att växthus är slutna system, vilket miljömätningar i vattendrag intill växthus har visat att de inte är. Det finns därför ett behov av att utveckla en riskbedömningsmetodik som tar hänsyn till att växthus inte är slutna system och beaktar risker för vattenlevande organismer i vattendrag som tar emot dränagevatten från växthusanläggningar. En aktivitet som bidrar till utvecklingen skulle stödja produktprövningen, som idag är bristfällig inom denna del. Denna aktivitet kopplar till uppdragspunkt 5, arbetsgrupp om växthusläckage.
- c) Arbetet i Rådgivande gruppen för användningsvillkor för växtskyddsmedel är positivt och är ett bra exempel på hur Kemikalieinspektionen kan ta stöd av olika kompetenser för att få så tydliga villkor som möjligt så att de blir praktiskt genomförbara och lätta att förstå för mottagaren. Syftet med gruppen är att vara rådgivande och bidra till att hitta alternativa lösningar för befintliga och nya villkor med syfte att minska riskerna med växtskyddsmedel. Arbetet i gruppen har bidragit till bra diskussioner kring oklarheter i villkor i beslut om godkännande av växtskyddsmedel. I många fall har detta lett till bättre och mer relevanta villkorsformuleringar för växtskyddsmedel på den svenska marknaden.

Åtgärder framåt 0.1

- a) Inget aktuellt i dagsläget, behov kan uppstå.
- b) Om och hur arbetet med resultaten och slutsatserna i CKB-rapporten kan tas vidare är en fråga för Kemikalieinspektionen att utreda genom sina interna processer och framöver att återkoppla till Växtskyddsrådet.

<ul style="list-style-type: none"> b) Växtskyddsrådet verkar för att en riskbedömningsmetodik som tar hänsyn till läckagerisk från växthus utvecklas. c) Arbetet i Rådgivande gruppen för användningsvillkor bör fortsätta med Kemikalieinspektionen som sammankallande. 		
Finansiering		
<ul style="list-style-type: none"> a) Stödjande av prövningsprocessen kan innebära behov av finansiering beroende på vilka aktiviteter som blir aktuella. b) Utveckling av riskbedömningsmetodik/regeltillämpning kan innebära behov av finansiering. c) Arbetet i Rådgivande gruppen för användningsvillkor för växtskyddsmedel som leds av Kemikalieinspektionen finansieras inte genom Växtskyddsrådet. 		

Hållbarhetsdirektivet, uppdragspunkt 0.2

Uppdragspunkt	Benämning	Numrering
	”Hållbarhetsdirektivet”	0.2
<p>Växtskyddsrådets arbete ska underlätta arbetet att uppnå kraven i hållbarhetsdirektivet 2009/128/EG (0.2).</p>		
Mål		
<p>Växtskyddsrådet bidrar till att uppnå målen i hållbarhetsdirektivet.</p>		
Aktiviteter (2017-2019)		
<ul style="list-style-type: none"> Hittills har inga specifika arbetsuppgifter genomförts kopplat till denna uppdragspunkt men flera insatser kan sorteras in under denna övergripande uppgift. 		
Slutsatser		
<ul style="list-style-type: none"> Regeringen beslutade i april år 2019 om ”Sveriges nationella handlingsplan för hållbar användning av växtskyddsmedel för perioden 2019–2022”, (National action plan, härnäst kallad NAP). I Sveriges nationella handlingsplan 2019-2022 omnämns Växtskyddsrådets uppdrag som en del i att underlätta arbetet att uppnå målen i handlingsplanen. Växtskyddsrådets arbete relativt ansvariga myndigheters arbete med den nationella handlingsplanen behöver diskuteras och tydliggöras så att det gemensamt görs så effektivt som möjligt i bred samverkan. 		
Åtgärder framåt		
<ul style="list-style-type: none"> Gemensamt i rådet identifiera vilka mål, åtgärder, identifierade prioriteringar samt praxis som Växtskyddsrådet bör ägna särskild uppmärksamhet i syfte att underlätta att målsättningarna i handlingsplanen kan uppnås. En viktig ny fråga är skyddet av pollinerande insekter. Ett första förslag är att Växtskyddsrådet följer pågående forsknings- och utvecklingsprojekt kring växtskyddsmedel och påverkan på pollinatörer, som exempelvis vilda bin, honungsbin och fjärilar. Ett andra förslag är att Växtskyddsrådet initierar en analys, i form av en workshop, kring hur pollinatörerna bättre kan inkluderas och omfattas av jordbruks- och trädgårdsnäringens IPM-arbete. Utifrån den övergripande analysen avgörs om Växtskyddsrådet ska verka för att en fördjupande utredning om möjligheterna att öka fokus kring bekämpningsstrategier inom IPM för att både skydda och gynna pollinatörerna. 		

- NAP som en punkt vid ett kommande möte eller anordna/delta i gemensam workshop med alla berörda aktörer.
- I arbetet fånga upp frågor som eventuellt hamnar mellan stolarna och som ingen aktör har ett uttalat ansvar för.

Finansiering		
--------------	--	--

- Aktiviteter utöver information om NAP vid Växtskyddsrådets möten kan innebära behov av finansiering så som t.ex. det föreslagna arbetet kring pollinatörer.

Hållbart växtskydd, uppdragspunkterna 0.3 och 0.4

Uppdragspunkt	Benämning	Numrering
	”Hållbart växtskydd”	0.3 och 0.4
<p>Växtskyddsrådet ska bistå med att utreda effektiva och hållbara förebyggande åtgärder och bekämpningsåtgärder för växtskadegörare (0.3) samt att förbättra tillgången till växtskyddsmedel (0.4).</p>		
Mål		
<p>Stötta arbete kring utveckling av effektiva och hållbara förebyggande åtgärder inom ramen för integrerat växtskydd. När det gäller att förbättra tillgången till växtskyddsmedel – se mål under uppdragspunkt 2.</p>		
Aktiviteter (2017-2019)		
<ul style="list-style-type: none"> Ingen direkt kopplad insats har genomförts vad gäller att utreda effektiva och hållbara förebyggande åtgärder och bekämpningsåtgärder för växtskadegörare (0.3). När det gäller tillgången till växtskyddsmedel (0.4) sker aktiviteter inom uppdragspunkterna 2 om vilka behov av växtskydd odlare har på kort och lång sikt, 3 om att introducera växtskyddsmedel med låg risk eller alternativa metoder och tekniker samt 4 om övergripande analyser. 		
Slutsatser		
<ul style="list-style-type: none"> Uppdragspunkten har hittills genomförts via övriga aktiviteter i denna handlingsplan. 		
Åtgärder framåt		
<ul style="list-style-type: none"> Skapa överblick kring den utveckling som finns kring effektiva och hållbara förebyggande åtgärder. Undersöka vilka ytterligare insatser som behöver stöd för att utvecklade metoder ska bli tillämpbara inom den svenska trädgårds- och jordbruksproduktionen. Se också förslag till åtgärder under uppdragspunkterna 2, 3 och 4 nedan. 		
Finansiering		
<ul style="list-style-type: none"> Åtgärder kan behöva finansiering framöver. Se också under uppdragspunkterna 2, 3 och 4 nedan. 		

Omvärldsbevakning, uppdragspunkt 1

Uppdragspunkt	Benämning	Numrering
	"Omvärldsbevakning"	1
<p>Tillsammans med företag och bransch utveckla omvärldsbevakningen när det till exempel gäller förändringar i lagstiftning, rättspraxis, EU-processer, vägledning, beslut om verksamt ämne samt analysera konsekvenser sådana förändringar får för myndigheter och företag.</p>		
Mål		
<p>Upprätta struktur för löpande omvärldsbevakning och konsekvensanalys med avseende på uppdragspunkten.</p>		
Aktiviteter (2017-2019)		
<p>a) Etablerat en gemensam digital arbetsyta i Kanbanize.</p> <p>b) Projekt kring statistik för växtskyddsmedel. Två underlag/skrifter har tagits fram – ”Statistik om kemiska växtskyddsmedel – bakgrund, beskrivning, och nuvarande insamling” samt ”Hektardoser – nya sätt att beskriva statistiken”.</p> <p>c) Kemikalieinspektionens bekämpningsmedelsregister – utvecklingsplaner.</p>		
Slutsatser		
<ul style="list-style-type: none"> • Även om aktivitetsgraden inom omvärldsbevakningen har varit låg vad gäller delarna om förändringar i lagstiftning, rättspraxis, EU-processer, vägledning och beslut om verksamt ämne bedöms arbetet som genomförts ändå ha varit relevant relativt uppdragspunkten. • Omvärldsbevakningen ska ses som ett sätt att fånga upp frågeställningar som på olika sätt rör Växtskyddsrådets uppdrag. De olika områden som tidigare listats och beskrivits i Växtskyddsrådets första handlingsplan v2017-12-15 ska ses som ett stöd i det fortsatta arbetet. • En mer internationell utblick är önskvärd bland rådets deltagande organisationer. <ul style="list-style-type: none"> a) Rådets deltagare är positiva till en gemensam digital yta. b) Arbetet kring växtskyddsmedelsstatistik är uppskattat och har gett en mer tydlig bild av vilka uppgifter som samlas in, vad de används till och vem som ansvarar för olika delar av statistiken kring växtskyddsmedel samt vilka delar där förbättringar och utveckling kan behövas. c) En ökad gemensam digitalisering av växtskyddsmedelsdata, inbegripet Kemikalieinspektionens bekämpningsmedelsregister, är en tydligt efterfrågad 		

insats från Växtskyddsrådet. En utveckling av bekämpningsmedelsregistret inom Kemikalieinspektionen är en nyckelfaktor för det större arbetet med att gemensamt digitalisera växtskyddsmedelsdata för användning till olika tjänster och ändamål.

Åtgärder framåt

- Skapa översiktlig struktur kring var information om t.ex. nya vägledningar finns, möten som varit osv. Hänger ihop med punkt 4C längre ner om inhämtande av information från källor relevanta för verksamma ämnen och de växtskyddsmedelsprodukter dessa ingår i.
 - För att få ökad aktivitet kring omvärldsbevakning ska sekretariatet mellan mötena i Växtskyddsrådet efterfråga punkter från varje deltagande organisation och sprida informationen i form av ett kortare nyhetsbrev. Om några av frågorna kräver hålls en kort presentation och diskussion vid det kommande mötet i Växtskyddsrådet. Omvärldsbevakning bör vara en stående punkt vid varje möte i Växtskyddsrådet.
- a) Fortsatt arbeta med en gemensam digital samarbetsyta för Växtskyddsrådet.
 - b) Fortsätta insatserna kring statistik för växtskyddsmedel genom att fortsatt samla arbetsgruppen tillsammans med SCB (SJV, KemI, SCB). I skriften ”Statistik om kemiska växtskyddsmedel – bakgrund, beskrivning, och nuvarande insamling” från år 2019 finns en rad åtgärdsförslag att arbeta vidare med i kapitel 4 Utvecklingsarbete. I skriften ”Hektardoser – nya sätt att beskriva statistiken” beskrivs andra sätt att presentera statistiken. Arbetsgruppen behöver diskutera vilket värde en annan beskrivning av statistiken kan ha.
 - b) Ett annat område att fokusera mer på är växtskyddsmedelsanvändningen inom den yrkesmässiga trädgårdsproduktionen där insamling av olika uppgifter är begränsad idag.
 - c) Utvecklingsplanerna för bekämpningsmedelsregistret och möjligheterna för ökad gemensam digitalisering bör prioriteras. Växtskyddsrådet bör lyfta behovet av att bekämpningsmedelsregistret utvecklas samt verka för olika möjligheter att finansiera arbetet med ökad gemensam digitalisering. Växtskyddsrådet har 2018 haft dialoger om utvecklingspotential för bl.a. bekämpningsmedelsregistret. Aktiviteten har resulterat i en sammanställning av information och synpunkter på hur olika organisationer använder registret och vilka möjliga förbättringar som kan finnas. Sammanställningen ger bl.a. en bild av hur Kemikalieinspektionen kan öka digitalisering och tillgänglighet av information om olika uppgifter kring bekämpningsmedel, samt hur informationen bidrar till att öka myndighetens service till allmänheten och andra organisationer. Se slutsatser från Växtskyddsrådets möte 2018-09-28. Kemikalieinspektionen har genom regleringsbrevet för 2020 fått i uppdrag att i januari år 2021 redovisa en plan för hur myndigheten framöver kan arbeta för en ökad digitalisering bland annat genom att öka tillgängligheten av så kallade öppna data i bekämpningsmedelsregistret.

- c) Initiera en förstudie och en workshop i syfte att komma vidare i det gemensamma arbetet kring digitalisering och nyttjande av växtskyddsmedelsdata från olika källor. Bland annat behövs en genomlysning av hur data i Kemikalieinspektionens bekämpningsmedelsregister bäst kan tillgängliggöras för att kunna användas i exempelvis digitala sprutjournaler eller inom det planerade Major use-arbetet. Detta bör ske som en stödjande aktivitet synkroniserat med det uppdrag Kemikalieinspektionen har om att redovisa en plan för ökad digitalisering, som nämns ovan.

Finansiering		

- a) Omvärldsbevakning och arbetet med en digital samarbetsyta för Växtskyddsrådet behöver ingen finansiering.
- b) Fortsatt arbete kring statistik för dels det föreslagna utvecklingsarbetet i ovan nämnda skrifter samt vad som sägs om trädgårdsområdet behöver finansieras. Summa framöver beror av omfattning, men en bedömning är att cirka 150 000 kr skulle behövas under år 2020 till de utvecklande åtgärder som finns i skrifterna.
- c) En ökad gemensam digitalisering av växtskyddsmedelsdata är ett stort, komplicerat och kostsamt arbete men samtidigt mycket efterfrågat inom Växtskyddsrådet och andra intressenter. Kemikalieinspektionen har tidigare gjort bedömningen att för att kunna skapa en tydlig förbättring av möjligheterna att hämta data ur t.ex. befintliga bekämpningsmedelsregistret skulle runt en miljon kronor behövas för externa insatser från konsulter. Därtill behövs resurser för att bygga en effektiv extern digital struktur som kan hämta information från olika källor, databaser och annat. Ett så stort arbete kräver planering med förstudier kring struktur, budget etcetera i särskild ordning. Dock bedöms cirka 100 000 kronor behövas till den föreslagna förstudien och en workshop.

Major use, uppdragspunkt 2

Uppdragspunkt	Benämning	Numrering
	”Major use-arbetet”	2
<p>Utveckla dialog med företag och bransch i syfte att öka kunskapen om marknaden i relation till vilka behov som odlare har av att kunna hantera skadegörare eller ogräs med någon växtskyddsmetod, på både kort och lång sikt samt vilka behov företagen har i fråga om information och stöd från myndigheter.</p> <p>Med företag avses sådana som registrerar och saluför bekämpningsmedel av olika slag (kemiska, biologiska, nematoder, insekter och spindeldjur) eller andra som tillhandahåller en tillämpbar växtskyddsmetod. Med bransch avses åtminstone alla de aktörer som representeras av en organisation i Växtskyddsrådet.</p>		
<p>Mål</p> <p>Öka kunskapen om tillgången till olika växtskyddsmetoder på marknaden eller andra praktiskt användbara strategier i relation till odlarnas behov av att kunna hantera skadegörare och ogräs med någon växtskyddsmetod, både på kort och på lång sikt.</p> <p>Skapa ökad förståelse kring om och hur det är möjligt att hitta lösningar till de behov av att kunna hantera skadegörare och ogräs som identifieras.</p> <p>Öka dialogen och förståelsen kring de behov företagen har i fråga om information och stöd från myndigheter i frågor rörande bekämpningsmedel och andra växtskyddsmetoder.</p>		
<p>Aktiviteter (2017-2019)</p> <p>a) Växtskyddsrådets sekretariat har genom samtal med ett tiotal berörda aktörer resonerat kring hur ett gemensamt arbete kan bedrivas och hur branschen tillsammans kan arbeta långsiktigt för att tillgodose svenska odlares behov av växtskyddsmetoder.</p> <p>b) En kartläggningssmatris (prototyp) för behov och tillgång på bekämpningsmetoder i olika kombinationer av grödor och skadegörare har tagits fram i excel. Målsättningen är att hitta ett verktyg som kan belysa aktuella brister i bekämpningsstrategier och även i tidigt skede ge indikation på områden där problem kan uppstå.</p> <p>c) Ett underlag (arbetsmaterial) för att beskriva arbetet och behovet av finansiering har tagits fram.</p> <p>d) Växtskyddsrådet har hittills inte genomfört eller planerat någon aktivitet kring den del av uppdragspunkt 2 som berör vilka behov företagen har i fråga om information och stöd från myndigheter.</p>		

Slutsatser		
	<ul style="list-style-type: none"> • Uppgift 2 uppfattas som en av Växtskyddsrådets viktigaste arbetsuppgifter. • För att kunna bidra till Livsmedelsstrategins mål om ett hållbart växtskydd och god tillgång till växtskyddsmetoder behövs en systematisk och kontinuerlig uppdaterad översikt om vilka för Sverige relevanta kombinationer av grödor och skadegörare som: 1) har god tillgång till effektiva växtskyddsmetoder, 2) i framtiden riskerar att stå utan effektiva växtskyddsmetoder eller 3) idag helt saknar effektiva växtskyddsmetoder. För att kunna uppnå detta behövs vidareutveckling av ett långsiktigt strategiskt växtskyddsarbete med prognoser kring behov och tillgång på växtskyddsmetoder i svensk odling – i bred samverkan. Vi kallar detta Major Use-arbetet. För att få drivkraft behövs en finansiering till en branschgemensam arbetsinsats och till vidareutveckling av lämpliga digitala verktyg för en effektiv verksamhet. a) Det är viktigt att ta tillvara tidigare insatser så som t.ex. Jordbruksverkets uppdrag med ”Strategi för växtskyddsmedel - Förslag till en arbetsmetod”. d) Det finns anledning att undersöka om det hos företag finns ett behov av information och stöd kopplat till växtskyddsmetoder som idag inte tillgodoses. 	
Åtgärder framåt		
	<ul style="list-style-type: none"> a) Träffa fler berörda aktörer och diskutera ett Major use-arbete. a) Presentera ett förslag till organisation, syfte och mål. b) Excelprototypen behöver förevisas för de aktörer som vill delta i ett gemensamt arbete. b) I det fortsatta arbetet med ökad digitalisering och tillgängliggörande av olika data om växtskyddsmedel behöver Major use-arbetets behov finnas med i skapandet av gemensamma digitala strukturer. c) Finansiering kommer behövas för att kunna arbeta på ett strukturerat sätt samt för vidareutveckling av lämpliga verktyg. Det senare behöver ske i samverkan med det övergripande digitaliseringsarbetet som beskrivs i uppdragspunkt 1 c) ovan. d) Initiera en dialog med företag och bransch i syfte att skapa bättre förståelse för vilka behov företagen har i fråga om information och stöd från myndigheter och om det finns områden som behöver utvecklas i detta avseende. 	
Finansiering		
	<ul style="list-style-type: none"> b) Utveckling av ett effektivt digitalt verktyg hänger ihop med arbetet kring en gemensam digital utveckling kring växtskyddsmedelsdata från olika håll. Se behov av finansiering under uppdragspunkt 1 ovan. 	

- c) Resursbehovet för att arbeta med Major use bedöms till cirka 300 000 kr under år 2020 för att därefter uppgå till en halvtidstjänst, ca 500 000 kr per år.
- d) Dialoger kring företagens behov av information och efterföljande åtgärder bedöms rymmas inom deltagande organisationers ordinarie verksamhet.

Dispenser och lågriskmedel, uppdragspunkterna 3A och 3B

Uppdragspunkt	Benämning	Numrering
	”Dispenser och Lågriskmedel”	3A och 3B
<p>Öka kunskapen hos såväl myndigheter som hos företag och andra intressenter samt utveckla strategier för att fasa ut kemiska växtskyddsmedel med oacceptabla effekter på hälsa och miljö och introducera växtskyddsmedel med låg risk eller alternativa metoder och tekniker.</p>		
Mål		
<p>Finna alternativa växtskyddsstrategier som inte är beroende av dispens för växtskyddsmedel som inte kan godkännas på grund av oacceptabla effekter på människa och miljö.</p> <p>Minska risker för hälsa och miljö genom att introducera växtskyddsmedel med låg risk eller alternativa metoder och tekniker.</p>		
Aktiviteter 3A (2017-2019)		
<ul style="list-style-type: none"> När det gäller att undvika behov av upprepade dispenser för växtskyddsmedel finns det sedan tidigare en pågående dialog mellan LRF, Jordbruksverket, Svenskt Växtskydd och Kemikalieinspektionen. De senaste åren finns det några områden där det söktes upprepade dispenser, och några, men inte alla, av dessa bedöms av bransch och odlare ha fått en lösning genom ordinarie godkännande eller UPMA. 		
Aktiviteter 3B (2017-2019)		
<ol style="list-style-type: none"> Kontakter har tagits med ett antal andra medlemsstater för att undersöka möjliga strategier för att introducera och främja användningen av allmänkemikalier, lågriskmedel och biologiska medel. Det pågår redan dialogmöten mellan myndigheter, bransch och odlarorganisationer om allmänkemikalier och ämnen med låg risk inom växtskyddet. Utveckla arbetet kring de åtgärdsförslag som presenteras i rapporten ”Hinder för alternativa bekämpningsmedel” i syfte att underlätta för produkter med dessa ämnen och organismer att nå den svenska marknaden och användas av odlarna. 		
Slutsatser 3A		
<ul style="list-style-type: none"> Ansökningar om dispens för vissa växtskyddsmedel har skett flera år i rad och benämns vidare upprepade dispenser. Upprepade dispenser motverkar syftet med växtskyddsmedelsförordningen om att upprätthålla en hög skyddsnivå för hälsa och miljö, och kullkastar regelverkets syfte om en harmonisering på växtskyddsområdet. EU-kommissionen har också uttalat kritik mot att 		

medlemsländer beviljar upprepade dispenser. Situationen och statistiken kring upprepade dispenser följs upp löpande. Vissa växtskyddsmedel som är nödvändiga för en effektiv produktion är inte godkända i Sverige och av detta skäl har ansökningar om dispens lämnats in till Kemikalieinspektionen i enlighet med artikel 53 om ”Nödsituationer på växtskyddsområdet” i förordning 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden. De senaste åren har flera av dessa ansökningar avslagits och några domstolsavgöranden finns vad gäller uppfyllande av kriterierna i artikel 53. Det finns en frustration i näringen kring att det för några grödor och odlingsituationer är svårt att hitta andra alternativ till nämnda växtskyddsmedel – trots mångåriga insatser i syfte att hitta andra lösningar, genom bl.a. Minor use-verksamheten.

Slutsatser 3B

- Viktigt att fortsätta arbetet inom denna uppdragspunkt.
- c) Mängden åtgärdsförslag i rapporten Hinder för alternativa bekämpningsmedel visar att mycket arbete återstår och att många aktörer behöver verka tillsammans för att åstadkomma en förändring och öka tillgängligheten och användandet av dessa bekämpningsmedel.

Åtgärder framåt 3A

- Bildandet av arbetsgruppen Undvika dispenser med uppdraget att i ett första steg utreda möjligheterna och hindren för andra ansökningsformer än dispenser i syfte att lösa identifierade problem som i dagsläget saknar en lösning. Arbetsgruppen ska undersöka möjligheter att inom gällande regelverk och övriga förutsättningar ansöka om nationella produktgodkännanden, utvidgat produktgodkännande för ett mindre användningsområde (UPMA), villkorsändringar eller ömsesidiga erkännanden för växtskyddsmedel för att täcka de behov odlingen står inför. Arbetet ska även omfatta att analysera och redogöra för juridiska och marknadsekonomiska hinder, exempelvis gällande ömsesidiga erkännanden och UPMA och ge förslag på möjliga åtgärder för att överkomma dessa hinder. Goda exempel från andra länder eller områden där möjligheter kan finnas att harmonisera prövning/tillämpning av regler kan lyftas fram.
- Ta resultatet från arbetsgruppens arbete framåt i den riktning som behövs.

Åtgärder framåt 3B

- Undersöka det danska initiativet om att ge ekonomiskt stöd för att främja utbudet av alternativa bekämpningsmedel på marknaden i syfte att öka kunskapen om upplägget, finansiering, resultat m.m. och därefter bedöma om systemet är ett intressant upplägg för oss i Sverige.
- Fördjupa kunskapen kring Green deal i Holland och dra lärdom därifrån.
- Kontakta CBC (Kompetenscentrum för biologisk bekämpning) vid SLU angående förslagen om forskning och utveckling i syfte att få fram en

lägesrapport kring vilka arbeten som pågår som relaterar till resultaten i rapporten.

- Kontakta forskare och andra aktörer angående utvecklingen av alternativa metoder och tekniker.
- a) Fortsätta arbetet att etablera kontakter och söka kunskap om arbetet i andra länder.
- b) Fortsätta samverkan mellan myndigheter, bransch och odlarorganisationer om allmänkemikalier och ämnen med låg risk inom växtskyddet.
- c) Växtskyddsrådets sekretariat tillsammans med intresserade deltagande organisationer i Växtskyddsrådet föreslår en åtgärdsplan utifrån resultaten i rapporten och ger förslag på aktörer med lämplig kompetens för åtgärdsförslagen.

Finansiering		
--------------	--	--

- d) Arbetet kring att hitta andra lösningar än dispenser sker framåt i Växtskyddsrådets arbetsgrupp – ”Undvika upprepade dispenser”. Arvodering för deltagare från privaträttsliga organisationer behövs. För att täcka möteskostnader i flera arbetsgrupper bedöms åtgå ca 100 000 kr.
- De åtgärdsförslag som återfinns i rapporten om Hinder för alternativa bekämpningsmedel innebär behov av finansiering. Marknadsundersökningar kring användandet av denna typ av bekämpningsmedel skulle t.ex. behöva genomföras under år 2020, beräknad kostnad ca 150 000 kr.

Övergripande analyser, uppdragspunkt 4 samt 4A-4D

Uppdragspunkt	Benämning	Numrering
	”Övergripande analyser”	4
Föra en dialog med berörda intressenter och öka kunskapen om samhällsekonomiska effekter och övergripande miljöeffekter som växtskyddsmedelslagstiftningen medför.		
Mål		
<p>Skapa förståelse för vilka samhällsekonomiska effekter och övergripande miljöeffekter som växtskyddsmedelslagstiftningen medför.</p> <p>Nyttjande av växtskyddsmedel skapar avtryck i miljön, t.ex. genom fynd i vatten eller i livsmedel. Växtskyddsrådet bör hålla sig uppdaterat på kunskapsläget kring dessa frågor.</p>		
Aktiviteter 4 (2017-2019)		
<ul style="list-style-type: none"> • Tre utredningar har genomförts på initiativ av Växtskyddsrådet med syfte att skapa förståelse för vilka samhällsekonomiska effekter och övergripande miljöeffekter som växtskyddsmedelslagstiftningen medför. Arbetet har resulterat i tre rapporter enligt följande: <ul style="list-style-type: none"> a) Vilka effekter kan ett glyfosatförbud medföra? b) Hinder för ökad användning av alternativa bekämpningsmedel. c) Kan vi förutse vilka växtskyddsmedel som försvinner från marknaden? • När det gäller frågan om fynd av växtskyddsmedel i vatten och i livsmedel enligt målbeskrivningen ovan har Livsmedelsverket på uppdrag av Växtskyddsrådet tagit fram följande två rapporter: <ul style="list-style-type: none"> d) Tillväxtreglerare i spannmål 1992-2017 e) Resthalter av växtskyddsmedel i äpplen 2013, 2015 och 2017 		
Slutsatser 4 övergripande		
<ul style="list-style-type: none"> • De utredningar som har genomförts anses relevanta för uppdragspunkten. Alla de fem rapporterna är viktiga kunskapsunderlag inom växtskyddsmedelsområdet. • Samhällsekonomiska analyser är komplicerade att genomföra då underlag (värderingsstudier) för att beräkna t.ex. vissa miljö- och hälsoeffekter är undermåliga eller helt saknas. 		

- Det behöver klargöras vem som ansvarar för att fortsatt driva arbetet framåt utifrån resultaten i respektive rapport. Att driva arbetet framåt bör prioriteras framför att initiera nya utredningar om andra frågeställningar.
- Resultaten i rapporterna behöver kommuniceras bättre och budskapen bör nå ut i en bredare målgrupp, se avsnitt Kommunikation längre ner.

Slutsatser 4A (Glyfosat)

- a) Glyfosats framtid är en viktig fråga att arbeta vidare med och det finns en samstämmig syn på att det krävs proaktivitet kring frågan om ett eventuellt glyfosatförbud för att hitta lösningar.
- a) Det är viktigt att lyfta kunskapen och medvetenheten bland beslutsfattare om glyfosat, vetenskapliga riskvärderingar och konsekvenser av ett eventuellt förbud.
- a) Att hitta nya lösningar kräver finansiering och samarbete genom FoU samt utveckling av ny odlingsteknik.
- a) Det är i första hand andra aktörer än Växtskyddsrådet som med rätt kompetens och ansvarsområden behöver ta arbetet kring glyfosat ur olika aspekter vidare. Växtskyddsrådet bidrar tills vidare genom att föreslå olika åtgärder utifrån slutsatser och resultat i den genomförda utredningen.

Slutsatser 4B (Hinder)

- Rapporten Hinder för ökad användning av alternativa bekämpningsmedel (2019:3) – se slutsatser under uppdragspunkten 3B.

Slutsatser 4C (Prognoser)

- c) Slutsatsen från det tidigare arbetet med Strategi för växtskyddsmedel kvarstår – att det av olika skäl är svårt att skapa tillförlitliga framtidsprognoser. Men det är samtidigt också så att ett prognosarbete kan ge värdefull information.
- c) De brittiska myndigheternas förslag till strategiarbete ger en ny bild av hur det är möjligt att arbeta med ökad framförhållning. Istället för att titta på stupstockskriterier som grund för en analys har kemikaliemyndigheten CRD försökt hitta faktorer som kan sättas i samband med utfallet i omprövningen. Denna riskfaktormodell anses vara tillräckligt träffsäker för att vara lämplig att arbeta utifrån.
- c) Det kvarstår vissa frågetecken kring de juridiska möjligheterna eller konsekvenserna för de olika myndigheterna av att bedriva ett prognosarbete kring verksamma ämnen.
- c) Ett prognosarbete hänger tydligt samman med uppdragspunkt 2 ”Major use-arbete”. Ett förutseende prognosarbete kring framtida tillgång på verksamma ämnen skulle tillföra viktig information i ett Major use-arbete och kunna bidra till bättre beredskap.

c)		En förutsättning för att kunna bedriva ett relevant prognosarbete är att det avsätts resurser, dels för att utföra prognoserna, dels för att skapa förutsättningar för ett uppföljande strategiskt arbete, dels för att skapa effektiva digitala system att hantera information i.
Slutsatser 4D och 4E (Bkm-rester)		
d)		Resthalter i livsmedel är en ständigt aktuell fråga och de båda rapporterna bidrar till bilden av det goda läget i den svenska råvaruproduktionen av livsmedel. Rapporterna är relevanta för att ge ett kunskapsunderlag om resultatet från kontrollen och hur svenskodlade livsmedel står sig i jämförelse mot importerade.
e)		Under 2017 och 2018 har det uppmärksammats att rester av ämnet prosulfokarb har påträffats i svenskodlade äpplen i halter över gränsvärdet. I bred samverkan har denna fråga fångats upp och åtgärder om nya villkor om skyddsavstånd till omgivningen vid användning fastställts. Hänger ihop med uppdragspunkt 5 nedan.
Åtgärder framåt Övergripande		
		<ul style="list-style-type: none"> • Diskutera hur Växtskyddsrådet skulle kunna bidra till att bättre underlag och värderingsstudier tas fram. Syftet är att på ett relevant sätt kunna belysa miljöeffekter när samhällsekonomiska beräkningar ska genomföras vilket i dagsläget är mycket svårt eller omöjligt då underlag ofta saknas.
Åtgärder framåt 4A (Glyfosat)		
a)		Växtskyddsrådets sekretariat tillsammans med Jordbruksverkets arbetsgrupp kring glyfosat föreslår en åtgärdsplan utifrån resultaten i rapporten och ger förslag på aktörer med lämplig kompetens för åtgärdsförslagen.
Åtgärder framåt 4B (Hinder)		
b)		Se förslag åtgärder uppdragspunkt 3B ovan.
Åtgärder framåt 4C (Prognoser)		
c)		Ta fram ett förslag till struktur för inhämtande av information från källor relevanta för verksamma ämnen och de växtskyddsmedelsprodukter dessa ingår i. I detta ingår också att föreslå vilka aktörer som bäst lämpar sig för att dels inhämta nödvändig information för att kunna bedriva ett relevant prognosarbete men också vem som kan dra slutsatser av det framtagna underlaget. Se även uppdragspunkt 1 ovan.
c)		När källorna till informationshämtning är klarlagda bör vi sätta upp en prognosmodell liknande den som finns i Storbritannien för att påbörja ett utvärderingsarbete i mindre skala avseende tillförlitligheten och värdet av prognoserna. Konsekvensanalyser och handlingsplaner utifrån svenska

förhållanden kan inledningsvis utföras mer översiktligt och hypotetiskt med ambitionen att lära sig mer om vilka möjligheter och begränsningar prognos- och strategiarbetet medför.

- c) I Danmark används sedan 2013 en steglöst differentierad skatt på kemiska växtskyddsmedel. Beskattningen är kopplad till ett pesticidbelastningsindex, som liknar det svenska miljö- och hälsoriskindexet men är mer förfinat. Finns det några lärdomar att hämta från den danska klassificeringen jämfört med de faktorer som CRD tittar på och som sätts i samband med utfallet i omprövning?

Åtgärder framåt 4D och 4E (Bkm-rester)

- d) Resthalter i livsmedel – insatser genomförs när någon aktuell frågeställning dyker upp.

Finansiering

- Utredningsarbete kan i vissa situationer kräva insatser av externa personer med specialkunskaper vilket innebär behov finansiering. En bedömning är att det behövs åtminstone 200 000 kr år 2020 för att kunna genomföra några föreslagna åtgärder i rapporterna.

Riskhanteringsåtgärder, uppdragspunkt 5

Uppdragspunkt	Benämning	Numrering
	”Riskhanteringsåtgärder”	5
<p>Öka kunskapen hos myndigheter om odlingsförhållanden och diskutera med myndigheter, företag och intressenter om hur ändamålsenliga riskhanteringsåtgärder kan utformas. I detta ingår bland annat att diskutera effektiva doser.</p>		
Mål		
<p>Skapa strukturer för att öka kunskapen kring odlingsförhållanden som kan vara relevant att ta hänsyn till i godkännandeprocessen av växtskyddsmedel.</p> <p>Föra dialoger om hur ändamålsenliga riskhanteringsåtgärder kan utformas för att minska risker för hälsa och miljö vid användning av kemiska växtskyddsmedel.</p>		
Aktiviteter (2017-2019)		
<p>a) Rådgivande gruppen för användningsvillkor för växtskyddsmedel – detta arbete redovisas under uppdragspunkt 0.1 Godkännandeprocessen längre upp.</p> <p>b) Kampanjer kring ämnena diflufenikan och prosulfokarb.</p> <p>c) Bildandet av Växtskyddsrådets arbetsgrupp ”Växthus – undvika läckage av växtskyddsmedel från växthus till omgivande miljö”</p>		
Slutsatser		
<p>a) Se uppdragspunkt 0.1.</p> <p>b) Växtskyddsrådet har en samstämmig åsikt om att informationskampanjer liknande de för diflufenikan och prosulfokarb är ett bra sätt att sprida ökad förståelse för särskild problematik och ökad ansvarskänsla. Det är viktigt att dessa följs upp och kan motiveras med uppnådda resultat. Kampanjerna har utformats och lanserats genom arbetet i Säkert växtskydd.</p> <p>c) Syftet med Växtskyddsrådets arbetsgrupp kring växthus är att föreslå lämpliga åtgärder med målet att förluster av växtskyddsmedel till omgivningen ska minimeras. Arbetsgruppen ska vara en plattform för samverkan, kunskapsutbyte och samordningsvinster.</p>		
Åtgärder framåt		
<ul style="list-style-type: none"> • Se uppdragspunkt 0.1. 		

- Följa upp resultatet av kampanjerna kring diflufenikan och prosulfokarb och dra lärdomar om hur liknande kampanjer och dialogarbete kan bedrivas för att minska halterna av växtskyddsmedel i miljön.
- Konkreta åtgärdsförslag från arbetsgruppen - Växthus – undvika läckage av växtskyddsmedel från växthus till omgivande miljö”.
- Det pågår en revidering av vägledningen för inrättande av vattenskyddsområden som Växtskyddsrådet bör följa.
- Initiera aktivitet (utöver fältbesöken enligt uppdragspunkt 6) med syftet att öka kunskapen hos myndigheter om odlingsförhållanden enligt uppdragspunkten.

Finansiering		
--------------	--	--

Finansiering		
	b) Kampanjerna kring diflufenikan och prosulfokarb medför i nuläget inget behov av finansiering från Växtskyddsrådet. c) Arbetet att föreslå åtgärder för att komma till rätta med växthus som läcker växtskyddsmedel till miljön behöver finansiering. Även arvodering för deltagare från privaträttsliga organisationer i arbetsgruppen behövs. Bedömd kostnad under år 2020 är cirka 100 000 kronor.	

Praktisk jordbruksdrift, uppdragspunkt 6

Uppdragspunkt	Benämning	Numrering
	"Praktisk jordbruksdrift"	6
<p>Öka kunskapen hos myndigheter, företag och intressenter om jordbruksdrift med syfte att förbättra prövningsprocessen utifrån praktiska odlingsperspektiv såsom årscykler och växtföljd.</p>		
Mål		
<p>Öka berörda intressenters kunskap om jordbruksdrift för att skapa förutsättningar för en dialog om praktiska odlingsperspektiv som kan vara av betydelse för prövningsprocessen.</p>		
Aktiviteter (2017-2019)		
<p>a) Fältmöte med Växtskyddsrådet 2018-06-12 – fokus fältförsöksverksamhet, miljöövervakning växtskyddsmedel samt tunnelodling</p> <p>b) Fältmöte med Växtskyddsrådet 2019-06-12 – fokus biologisk mångfald i odlingslandskapet</p>		
Slutsatser		
<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt stöd inom Växtskyddsrådet för att ett av årets fyra fysiska möten ska ske i fält i form av olika studiebesök. • Tidpunkten för fältbesöket får även ske även på annan årstid för att fånga upp andra frågeställningar. • Fältbesök om jordbruksdrift kan vara intressanta för andra att ta del av än just Växtskyddsrådets representanter, som t.ex. personer inom myndigheter, företag, politiker m.fl. 		
Åtgärder framåt		
<ul style="list-style-type: none"> • Initiera studiebesök med särskilt fokus på frågorna relevanta för myndigheterna involverade i prövningsprocessen. • Tillsammans med Växtskyddsrådets deltagande organisationer initiera och planera fältbesök om jordbruksdrift för fler intressenter, så väl avnämare av Växtskyddsrådets arbete som andra. • Inventera vilka behov som finns kring ökad kunskap kring jordbruksdrift bland rådets ledamöter. 		

Finansiering		
<ul style="list-style-type: none">• Utökning av antalet fältbesök kräver mer resurser, en bedömning är cirka 50 000 kr. Hänger även ihop med del av uppdragspunkt 5.		

Kommunikation

Övrigt, övergripande		
<ul style="list-style-type: none"> • Ökad kommunikation kring Växtskyddsrådets verksamhet efterfrågas. • Ägarskap och ansvar för framåtdrivning av resultat från Växtskyddsrådets verksamhet behöver tydliggöras. 		
Mål		
<ul style="list-style-type: none"> • Att ta ansvar för att resultaten av Växtskyddsrådets arbete drivs framåt och att resultaten sprids till relevanta aktörer utanför Växtskyddsrådet. 		
Aktiviteter		
<ul style="list-style-type: none"> • Växtskyddsrådets verksamhet beskrivs kortfattat på Jordbruksverkets hemsida och uppdateras kontinuerligt när ny information finns att sprida. • Växtskyddsrådet presenterades via Jordbruksverkets facebookside i samband med fältmötet i Östergötland 2018-06-12. • Deltagande med poster, två föredrag och rådets ordförande som avslutningstalare vid nationella växtskyddskonferensen vid SLU 2018-11-14. • I samband med publikationen av de tre rapporterna om glyfosat (14/5), hinder (6/3) och prognoser (14/2) gjordes pressmeddelanden via Jordbruksverket. 		
Slutsatser		
<ul style="list-style-type: none"> • I diskussionerna i Växtskyddsrådet har behov av ökad kommunikation om verksamhetens olika delar efterfrågats. Behovet har blivit mer tydligt i samband med de olika rapporter som producerats under det senaste året. • Målgruppen för ökad kommunikation kan med fördel breddas till andra grupper så som allmänheten och konsumenterna. • Växtskyddsrådet med sin breda representation kan vara en bra plattform att använda vad gäller att beskriva vad växtskydd kan vara. Syftet skulle vara att öka kunskaperna utanför Växtskyddsrådet kring att växtskydd är så mycket mer än användning av växtskyddsmedel på odlade grödor/kulturer i fält eller i växthus. • I takt med att rapporter och underlag tas fram inom ramen för Växtskyddsrådets verksamhet är det viktigt att tydliggöra vem som ansvarar för innehållet och för att fortsatt driva arbetet framåt utifrån resultaten i rapporter och underlag. 		

Åtgärder framåt		
<ul style="list-style-type: none"> • Ta fram en kommunikationsplan • Vem som ansvarar för innehållet i olika underlag som produceras på initiativ av Växtskyddsrådet avgörs från fall till fall och ska tydligt framgå i respektive uppgiftsunderlag. • I samband med att olika underlag och rapporter tas fram ska det framöver beskrivas för Växtskyddsrådet vem som ansvarar för innehållet. • Sekretariatet ansvarar för att arbeta med förslag till framåtdrift av de resultat som olika initiativ leder till och stämmer vid behov av med rådets ordförande i första hand och med hela Växtskyddsrådet när situationen så kräver. • Plan för hur Växtskyddsrådet kan vara en del av arbetet kring IYPH 2020, International year of plant health. I december 2018 förklarade FN:s generalförsamling 2020 som det internationella året för växthälsa (IYPH). Året är en möjlighet att fokusera på att öka den globala medvetenheten kring växtskyddets betydelse för att hjälpa till att stoppa hunger, minska fattigdomen, skydda miljön och öka den ekonomiska utvecklingen. • Anordna webinarium som ett sätt att kommunicera utåt om Växtskyddsrådets olika aktiviteter. 		
Finansiering		
<ul style="list-style-type: none"> • En plan för ökad kommunikation och ett tydliggörande av ansvar för innehåll och framåtdrift samt delaktighet i aktiviteter kring året för växthälsa innebär i nuläget inget behov av finansiering. 		

Övergripande; Uppdraget och bakgrund

Regeringen har genom beslut N2017/02364/SUN den 23 mars 2017 och beslut N2019/03241/JL 19 december 2019 uppdragit åt Jordbruksverket att genomföra åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin proposition 2016/17:104 En livsmedelsstrategi för Sverige – fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet.

Genom det första beslutet ändras Växtskyddsrådets uppgifter jämfört med perioden 2011-2016. Genom det andra beslutet förlängs uppdraget och i samband med det anslås ytterligare finansiering för uppdragets genomförande för perioden 2020-2025.

Ändringen av Växtskyddsrådets uppgifter är en åtgärd som ska bidra till det övergripande målet med livsmedelsstrategins strategiska område Regler och villkor som anges i avsnitt 5.6.1 Mål för det strategiska området Regler och villkor i prop. 2016/17:104:

Regeringens förslag: Målet för det strategiska området Regler och villkor ska vara att utformningen av regler och villkor ska stödja målet om en konkurrenskraftig och hållbar livsmedelskedja där produktionen ökar. Detta genom ändamålsenliga skatter och avgifter, regelförenklingar, administrativa lättnader och andra åtgärder för att stärka konkurrenskraften och lönsamheten.

Växtskyddsrådets arbete ska enligt regeringsbeslutet utgå ifrån regeringens bedömning i avsnitt 7.9 Ett hållbart växtskydd i prop. 2016/17:104 som lyder:

Regeringens bedömning: Ett hållbart växtskyddsarbete är en förutsättning för att svensk växtodling ska hävda sig i den internationella konkurrensen. Effektiva och hållbara förebyggande åtgärder och bekämpningsåtgärder krävs såväl för etablerade som nya växtskadegörare.

Det bör finnas god tillgång till växtskyddsmedel som effektivt kan hantera de växtskadegörare som inverkar på odlingen och minimerar riskerna och konsekvenserna för människors hälsa och miljö. Detta gäller såväl kemiska växtskyddsmedel som biologiska växtskyddsmedel och andra alternativa metoder. Godkännandeprocessen av växtskyddsmedel ska vara effektiv.

Det övergripande målet för livsmedelsstrategin är en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet.

Växtskyddsrådets arbete ska stödja prövningen av produktgodkännande enligt Växtskyddsmedelförordning 1107/2009 och underlätta arbetet att uppnå kraven i hållbarhetsdirektivet 2009/128/EG. Rådet ska fortsatt vara forum för dialog och kunskapsutbyte med syfte att bidra till att skapa en förutsägbarhet i beslut, vilket ger brukarna förutsättningar att ha bättre framförhållning.

För att uppnå mål inom det strategiska området Regler och villkor beskrivs i regeringsbeslutet att Växtskyddsrådet ska bistå med:

- Att utreda effektiva och hållbara förebyggande åtgärder och bekämpningsåtgärder för växtskadegörare.

- Att förbättra tillgången till växtskyddsmedel och bidra till en effektiv godkännandeprocess.

Vidare preciseras Växtskyddsrådets arbete genom ett antal uppgifter (här numrerade 1-6) som lyder:

1. Tillsammans med företag och bransch utveckla omvärldsbevakningen när det till exempel gäller förändringar i lagstiftning, rättspraxis, EU-processer, vägledningar, beslut om verksamt ämne samt analysera konsekvenser sådana förändringar får för myndigheter och företag.
2. Utveckla dialog med företag och bransch för att öka kunskapen om marknaden och om vilka behov odlare har av växtskyddsmedel på både kort och lång sikt och vilka behov kemiföretagen har i fråga om information och stöd från myndigheter.
3. Öka kunskapen hos såväl myndigheter som hos företag och andra intressenter samt utveckla strategier för att fasa ut kemiska växtskyddsmedel med oacceptabla effekter på hälsa och miljö och introducera växtskyddsmedel med låg risk eller alternativa metoder och tekniker.
4. Föra en dialog med berörda intressenter och öka kunskapen om samhällsekonomiska effekter och övergripande miljöeffekter som växtskyddsmedelslagstiftningen medför.
5. Öka kunskapen hos myndigheter om odlingsförhållanden och diskutera med myndigheter, företag och intressenter om hur ändamålsenliga riskhanteringsåtgärder kan utformas. I detta ingår bland annat att diskutera effektiva doser.
6. Öka kunskapen hos myndigheter, företag och intressenter om jordbruksdrift med syfte att förbättra prövningsprocessen utifrån praktiska odlingsperspektiv såsom årscykler och växtföljd.

Inriktning på Växtskyddsrådets arbete

Ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart växtskydd

Det innebär att förena produktion, konkurrenskraft, effektivitet, lönsamhet, god arbetsmiljö och tillgång till säkra och trygga livsmedel med skydd av vatten och övriga ekosystem. Ett konkurrenskraftigt jordbruk förutsätter under överskådlig tid användning av kemiska växtskyddsmedel. Risknivån behöver vara förenlig med miljökvalitetsmålen och ta hänsyn till generationsmålet att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Ett heltäckande, effektivt och hållbart växtskydd är ett gemensamt ansvar och en viktig samhällsfråga.

Målen för arbetet i rådet är:

- Att förbättra jordbruksproduktionen och samtidigt säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och för miljön.

- Att verka för ett hållbart växtskydd genom utveckling och införlivande av integrerat växtskydd och av långsiktigt hållbara odlingsystem.
- Att arbeta med olika insatser i syfte att tillgodose den svenska produktionen med tillgängliga växtskyddsprodukter och metoder för att möta en utveckling där allt färre växtskyddsmedel finns tillgängliga på marknaden.
- Att verka för att minska riskerna med användningen av växtskyddsmedel genom att främja alternativ till dagens kemiska växtskyddsmedel, inkluderat insatser kring utveckling och implementering av t.ex. biologiska samt mekaniska växtskyddsmetoder.
- Att Växtskyddsrådets verksamhet samlar erfarenhet och kompetens i syfte att bidra till att ta växtskyddsfrågan framåt i alla delar.

Det är viktigt att arbetet i Växtskyddsrådet leder framåt och åstadkommer konkreta förslag till förändringar i syfte att bidra till målen i livsmedelsstrategin.

Definitioner av begrepp inom uppdraget

Hållbar utveckling, ett hållbart växtskydd

I den s.k. Brundtlandkommissionen från 1987 redogörs för sambandet mellan ekonomisk utveckling och miljöförstöring. Vid den tidpunkten enades världens miljörelser om att verka för en hållbar utveckling globalt. I rapporten finns följande definition "En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov". Brundtlandkommissionen beskriver de tre komponenterna; ekologiska faktorer som anger villkoren för ekosystemen, sociala faktorer för hållbara mänskliga system eller relationer och ekonomiska faktorer för hur ekonomin kopplar till ekosystemens och samhällssystemens funktioner. De tre faktorerna är nära kopplade till varandra och lika viktiga för en hållbar utveckling.

Hållbar utveckling är ett övergripande mål för den svenska regeringens politik. Det innebär att alla politiska beslut skall utformas på ett sätt som beaktar de ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna i ett längre tidsperspektiv. I regeringens strategi för hållbar utveckling (regeringens skrivelser 2003:04/129 och 2005/06:126) betonas vikten av ekonomiska framsteg, social rättvisa och skydd av miljön.

Hållbar utveckling handlar om att värna och nyttja givna resurser på ett hållbart sätt. Det hållbara samhället är ett samhälle där ekonomisk utveckling, social välfärd och sammanhållning förenas med en god miljö, hushållning och effektivt nyttjande av naturresurserna. Företagen är konkurrenskraftiga och den ekonomiska tillväxten är god. I det hållbara samhället är de stora miljöproblemen lösta genom att påverkan på miljön har reducerats till nivåer som är långsiktigt hållbara.

Direktivet 2009/128/EG fastställer en ram för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel genom att minska de risker och konsekvenser som användningen av bekämpningsmedel innebär för människors hälsa och miljön och genom att främja användning av integrerat växtskydd och andra alternativa metoder eller tekniker såsom icke-kemiska alternativ till bekämpningsmedel. Förordningen 1107/2009 syftar till att säkerställa en hög skydds nivå för människors hälsa och miljön och att förbättra den inre marknadens

funktionssätt genom att harmonisera reglerna för utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel och att förbättra jordbruksproduktionen.

Som nämnts ovan gör regeringen bedömningen att ett hållbart växtskyddsarbete är en förutsättning för att svensk växtodling ska hävda sig i den internationella konkurrensen. En begränsad tillgång på effektiva växtskyddsmedel och alternativa bekämpningsmetoder i den svenska livsmedelsproduktionen jämfört med den i andra länder kan leda till en konkurrensnackdel. Detta kan leda till en hämmande effekt på utvecklingen i svensk livsmedelsproduktion och en ökad import av varor, vilket i sin tur kan innebära en högre miljöbelastning och ökade hälsoproblem utanför Sveriges gränser. En hämmande effekt på jordbruks- och yrkesmässig trädgårdsproduktion utgör i sig även en risk för en minskad sysselsättning i livsmedelsproduktionen och i förlängningen i förädlingsindustri kopplad till inhemsk produktion. En annan viktig aspekt är att satsningar på integrerat växtskydd, bl.a. förebyggande och icke-kemiska växtskyddsåtgärder, också kan leda till bättre förutsättningar att lösa växtskydds-problem i situationer när länge använda växtskyddsmedel fasas ut och försvinner från marknaden. Detta kan ge konkurrensfördelar jämfört med länder där sådana satsningar inte genomförts. Det finns en marknad för livsmedel producerade utan användning av de flesta av dagens kemiska växtskyddsmedel. Ökad konsumtion av sådana livsmedel påverkar i förlängningen hur produktionen går till och vilka insatsmedel som kan användas i odlingen. Växtskyddsrådets nya uppdrag inkluderar att på ett tydligt sätt bidra till en hållbar utveckling inom svenska livsmedelskedjan.

I ett hållbart växtskyddsarbete eftersträvas en så liten negativ påverkan som möjligt på omgivningen - användaren, djuren eller miljön. Samtidigt behöver produktionen kunna bedrivas konkurrenskraftigt, lönsamt och säkert ur ett arbetsmiljöperspektiv.

Ett hållbart växtskydd inkluderar behovet att utveckla fler metoder med mindre risker – medel eller metoder som inte lämnar rester i mark, vatten eller har annan negativ påverkan på annat än den skadegörare eller ogräs som är målet för en behandling med ett växtskyddsmedel. Det viktigaste är effekterna på annat än skadegöraren/ogräset – inte om växtskyddsmedlet är kemiskt, biologiskt, fysikaliskt eller om metoden är termisk eller mekanisk.

Växtskyddsmedel, biocider och vissa nematoder, insekter och spindeldjur (NIS) utgör bekämpningsmedel. I denna handlingsplan avses med bekämpningsmedel växtskyddsmedel enligt förordning 1107/2009 och NIS enligt förordning 2016:402. När det gäller bekämpningsåtgärder avses i handlingsplanen att hantera skadegörare, ogräs och reglering av tillväxt hos grödor.